

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ De Gratia, Libero Arbitrio,
Prædestinatione, &c. In Qvibus Doctrina Theologorum
Societatis Jesu contra Corn. Jansenii [Iansenii]
Augustinum Defenditur**

Derkennis, Ignatius

Antwerpiae, 1641

Cap. IV. Componitur eadem cum Propositionibus damnatis à Pio V. &
Gregorio XIII. Pontificibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73715)

CAPVT QVARTVM.

DOCTRINA

CORNELII IANSENII
COLLATA

CVM PROPOSITIONIBVS DAMNATIS

A DVOBVS PONTIFICIBVS

PIO V. ET GREGORIO XIII.

AMNAVIT PIUS V. anno 1567. Cal. Octobris, ac
deinde GREGORIUS XIII. anno 1579. IV. Cal. Feb.

Propositiones LXXIX. cuiusdam Theologi his verbis:

Quas quidem sententias stricto coram nobis
examine ponderatas, quamquam nonnullæ
aliquo pacto sustineri possent, in rigore & pro-

prio verborum sensu ab assertoribus intento,
hæreticas, erroneas, suspectas, temerarias, scandalosas, & in pias
aures offensionem immittentes, respectivè ac quæcumque super
iis verbo, scriptoque emissa, præsentium auctoritate damnamus,
circumscribimus, & abolemus, deque eisdem & similibus posthac
quocumque pacto loquendi, scribendi, & disputandi, facultatem
quibuscumque interdiciamus. Qui secus fecerint, ipsos omnibus
dignitatibus, gradibus, honoribus, beneficiis & officiis perpetuò
privamus, ac etiam inhabiles ad quæcumque decernimus, vincu-
lo quoque anathematis eo ipso innodamus, à quo nullus Roma-
no Pontifice inferior valeat ipsos, excepto mortis articulo, libera-
re. Quod interdictum ab istis sententiis denuò docendis adeò non deterruit
Iansenium nostrum, ut pleraque ex iis ex professo defendendas, & contra
Pontificum decretum velut in integrum restituendas suscepit: idque vel

^a To. 2. lib. sub iisdem^a terminis vel æquivalentibus.

Contra Bullam verò Apostolicam quatuor potissimùm modis se tueri.
4. de stat. nar. lap. cap. 25. 26. 27. Primò. Quòd putet multas Propositiones in Bulla damnatas tradi à S. Ar-
lib. 3. de stat. nat. pur. c. GUSTINO, ut indubitas: unde cum sibi obieisset: Quid ergo ad Pro-
22. positionem, quam proscripsit Apostolica Sedes? Responderet: Hæ-
ba. 22. cit. reo, fateor. Sed quid ad doctrinam Augustini? Sed isto pretextu iam
olim damnatarum Propositionum Auctor se defenderat, ut habemus ex Apo-
logia eius manu-scripta; nec tamen effecit, quin post annos duodecim, quibus
adversus

aduersus primam Pontificis sententiam nequidquam tergiversatus fuerat, demum secunde damnationi succumberet.

Secundo obtendit Iansenius in multis non ipsas Propositiones, sed censuras inmodicas, (quibus aliorum contrariam doctrinam Auctor notabat) videri damnasse Pontificem.

Sed si id in quibusdam ita se habet, quã auctoritate nunc istas censuras innouat & aggravat Iansenius; & vt ille, Pelagianismi & Semi-Pelagianismi notas passim viris doctissimis inurit?

Tertio illud etiam adfert, quod, quamquam Propositiones illas vt hereticas, erroneas, suspectas, temerarias, scandalosas, & offensiuas damnet Pontifex; tamen id respectiue faciat: sic vt non singulis Propositionibus omnes, sed aliis alias qualitates tribuat. Vnde ferè omnes ad postremum membrum ipse reuocat, ait que non esse damnatas vt falsas, sed prohibitas vt offensiuas: velut factum, inquit, est in sententia de Beata Virgine concepta in peccato originali.

Verum sic Iansenius vix vllas Propositiones aliis illis, iisque multò pluribus qualitatibus notandas relinquit, idque sola sua auctoritate. Deinde si Propositiones illæ iam olim ab illo Auctore assertæ, fuerint offensiuæ; cur modò post tam rigidam earum prohibitionem, atque exinde magis receptam in scholis doctrinam iis contrariam; earum resuscitata defensio non multò etiam grauius offendat? Vel quis reuelauit Iansenio eas, quas tenet, offensiuas dumtaxat esse, & non etiam erroneas aut hereticas? cum rogatus Pontifex, qualitates singularum distinguere noluerit: vt fatetur ipse Iansenius. Nec par est ratio de conceptione Deiparæ: hæc enim sententia hætenus prohibita tantum est: illæ vero omnes signanter damnatæ, circumscriptæ; & abolitæ.

^a Tom. 2.
col. 673.

Postremò præcipuum præsidium in eo ponit Iansenius, quod Bullam Pontificis adulteratam dicat (ab iis videlicet qui eam denudò recusam scriptis suis inseruerunt, vt sunt Vasquez, Suarez, Possseuinus, Turrianus, Lorca aliique) & quidem dupliciter. Primò, quod post verba: Quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, commatis (,) interpunctionem posuerint, quo dirimantur à sequentibus: in rigore & proprio verborum sensu, ab Assertoribus intento, hereticas, erroneas, &c. damnamus. Sic enim fit, inquit, vt verba illa: in rigore & proprio verborum sensu, referantur ad verbum damnamus: cum, vt ipse vult, referenda sint ad præcedentia, idque ex mente vt ait Pontificis, qui significare voluerit, sententias illas in rigore & proprio verborum sensu sustineri posse, non verò damnari. Secundo quod in eundem finem, licet inaduertenter, post verba in rigore, posuerint particulam aduersatiuam tamen, vt tanto efficacius detorquerentur ad damnationem. Vtrumque probat ex originali Bulla, quam dicit post verba sustineri possent, nullum distinctionis vestigium habere, & particulam tamè prorsus carere, quod ex sua & Domini Iansenij, oculati itè testis, fide asseuerat.

Verum

Verùm in multis hic aut fallitur aut fallit Iansenius. Primum in eo quòd comma interpositum contra fidem Bullæ accesserit. Nam (quidquid sit de ea, quam didit Iansonius aut Iansenius) Bulla certè Romana in ipsa Typographia Apostolica Camera impressa anno 1579. IV. Cal. Febr. (quæ penes nos est) tam manifestum & genuinum habet comma (,) ut vel cæcutientibus appareat. Vocula tamen, in solo exstat Vasquesij opusculo & Jansenio ipso teste inaduerterter posita; ut mirum sit quòd ad grauandam damnationem posita dicat; cum Vasquesius benignissimus sit illius damnationis interpres, ex quo non pauca ad fauorem damnati auctoris spectantia Iansenius ipse didicit.

Secundo, in re ipsa grauissimè fallitur: quòd cum Bulla dicat Propositionum damnatarum nonnullas aliquo pacto sustineri posse; ipse afferat eas in rigore & proprio verborum sensu posse sustineri. Fallitur, inquam, nam cum ipse Propositionum auctor, in Apologia, quam pro se scripsit, verba Bullæ in suum fauorem hoc modo ordinasset: Quamquam nonnullæ aliquo pacto in rigore & proprio verborum sensu ab assertoribus intento sustineri possent; Pontifex hunc ordinem & sensum velut corrigens, ea sic ordinat: Quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore & proprio verborum sensu, &c. damnamus. Vnde patet, quòd hæc duo, aliquo pacto: &, in rigore & proprio verborum sensu, inter se distinguat & opponat Pontifex. Et res ipsa loquitur: Si enim in rigore, & proprio verborum sensu, eoquæ ab assertoribus intento, sustineri possent; iam non duntaxat aliquo pacto, sed omni modo possent sustineri; nec eas deberet vel posset Pontifex ut hereticas, erroneas, temerarias, &c. damnare. Quamquam enim aliquas, quæ sustineri aliàs possent, ex causa prohibere possit & prohibeat: quæ tamen æquitate Propositiones quas in rigore & proprio verborum sensu, eoquæ à suis assertoribus intento, sustineri posse dicat, easdem ipsas tamen ut hereticas, erroneas, temerarias, suspectas, scandalosas, & offensiuas damnet, circumscribat, & aboleat?

Vnde nec illud quod dicitur: nonnullas aliquo pacto sustineri posse, excusat Iansenium. Nec enim in eius arbitrio relinquit Pontifex, ut quas, & quo velut modo ipse exponat; sed ipsi & omnibus quocumque pacto de iis, & super iis (nempe defendendis) loquendi, scribendi, & disputandi facultatem interdicit; idque sub anathemate: quod an scribendo euitauerit Jansenius, ipsi ac Deo relinquimus: nos enim, nec in re iudicata quidquam iudicamus.

Jam ad Propositiones ipsas à Pontificibus damnatas veniamus: quas non aliunde, quàm ex ipso Romano exemplari (quod seruamus, & exhibere possumus) depromptas proponimus, & quidem seruatim accuratè verbis omnibus, & interpunctionibus.

PROPOSITIONES
CORNELII IANSENII,

ET QUÆ OLIM A PONTIFICIBVS DAMNATÆ.

De statu puræ naturæ.

VTRAQUE doctrina, tam illa scilicet quæ à Pontificibus damnata est, quam hæc Iansenij, negat possibilem esse statum naturæ puræ, siue in quo homo gratiâ & peccato careat. Hinc primum hominem necessariò creatum fuisse asserunt in statu naturæ integræ, id est, in charitate & iustitia originali sine ignorantia & concupiscentia, neque morti, morbis, aliisque miseriis, & pœnalitatibus corporis obnoxio. Hæc enim omnia docent necessariò præsupponere peccatum, eiusque esse penas; il a verò naturæ integræ dona, citra gratiam adoptionis, esse illi connaturalia: ideoque eius merita, vitamque æternam, aliisque præmia inde profluentia non rectè vocari gratiam, sed mercedem liberi arbitrij.

PROPOSITIONES VTRIVSQUE PARTIS.

IANSENII.

DAMNATÆ.

DEus non potuisset talem ab initio creare hominem, qualis nunc nascitur. To. 2. col. 975.

Sine Dei amore & iustitia creatura rationalis, nec recta esse, nec condi potest. col. 687. & 713. in tit. cap.

Neque sine bona voluntate & sapientia col. 767. tit. cap.

Gratia dilectionis Dei non potest sine culpa subtrahi creature rationali innocenti, & aliquo modo debita est. Tom. 2. tit. c. 18. col. 762.

Non potest creatura rationalis sine casto amore Dei condi, aut certè sine sufficientissima facultate, quâ castè inherere Creatori suo possit. col. 760.

Status animi sine bona voluntate, sine charitate, sine sapientia conditi, non potest autorem habere Deum; Deo enim esset voluntarius, non creatura: unde Deo, non creatura imputari deberet perversitas eius; & quidquid scelerum ex illa create voluntatis, institutione nascetur. Quæ quidem essent materialiter scelerata creatura: vera tamen scelerata ac peccata Dei. Tom. 2. col. 775.

Angelis

LV. **D**Eus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualis nunc nascitur.

XXVII. Integritas primæ creationis non fuit indebita humanæ naturæ exaltatio, sed naturalis eius conditio.

XXII. Humanæ naturæ sublimitio, & exaltatio in consortium diuinæ naturæ debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.

XXIV. Absurda est eorum sententia, qui dicunt hominem ab initio donò quodam supernaturali, & gratuito supra conditionem naturæ fuisse exaltatum, ut fide, spe, charitate Deum supernaturaliter coleret.

XXV. A vanis & otiosis hominibus secundum insipientiam Philosophorum excogitata est sententia, hominem ab initio sic constitutum, ut, per dona naturæ superaddita, fuerit largitate conditoris sublimatus, & in Dei filium adoptatus.

N

1. Nec

Iansenij.

Damnata.

Angelis vita æterna non est gratia specialis, sed merces meriti. To. 3. col. 936.
In Angelis neque merita, neque perseverantia sunt specialia Dei dona. To. 3. col. 935.

Merita Angelorum sunt merita liberi arbitrii, & humana, & sua. To. 3. col. 936.

Beatitudo supernaturalis & regnum celorum non potest à creatura rationali innocente separari sine iniustitia. To. 2. col. 797.

Clara Dei visio nequit negari creatura innocenti. Tom. 2. col. 797.

Regnum celorum, quod supernaturalis ordinis est, non potest à pura natura separari sine iniustitia. Tom. 2. col. 797.

Ipsa clara visionis beatitudo in regno Dei non potest negari creatura innocenti, innocens autem est pura creatura. To. 2. col. 797.

Mors nequit innocenti creatura sine merito precedentis iniquitatis à Deo infligi. To. 2. col. 883.

Ex ipsi terminis crudelitatem & iniustitiam spirat, innocentem animam nulli peccato obnoxiam, ad miseras status presentis condemnare. Tomo 2. col. 938.

Nullum qualecunque malum inferri à Deo potest creatura rationali sine culpa. To. 2. col. 925.

Impossibile est miseriam à Deo infligi sine culpa precedente. Tom. 2. col. 746.

Ex miseriis pure nature cogimur ad diversas impietates, ad blasphemiam in Deum, ad Manicheismum. To. 2. col. 945.

Vide supra cap. 3. art. 1. de Peccato originali.

I. Nec Angeli nec primi hominis adhuc integri merita rectè vocantur gratia.

III. Et bonis Angelis, & primo homini, si in statu illo permanissent, usque ad ultimum vitæ felicitas esset merces & non gratia.

VI. Naturali lege constitutum fuit homini, ut si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset.

XI. & XII. Quod piè & iuste in hac vita mortali usque in finem conuersati vitam consequimur æternam, id non propriè gratiæ Dei, sed ordinationi naturali statim initio creationis constitutæ iusto Dei iudicio, deputandum est; nec in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua lege naturali institutum est, ut iusto Dei iudicio obedientiæ mandatorum vita æterna reddatur.

LXXVIII. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditio.

LXXI. Omnes omnino iustorum afflictiones sunt vltiones peccatorum ipsorum, unde Iob, & Martyres, quæ passi sunt, propter sua peccata passi sunt.

LXXIII. Nemo præter Christum est absque peccato originali; hinc Beata Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesque eius afflictiones in hac vita sicut & aliorum iustorum, fuerunt vltiones peccati actualis vel originalis.

De liberi arbitrij viribus, & operibus moraliter bonis.

Iansenij.

Nillum opus bonum, ne quidem moraliter, ab humano arbitrio fieri potest, nisi per gratiam. To. 2. col. 496.

Pelagiani doctrinam suam, quod possint fieri opera naturæ moraliter bona, fundant in loco Apostoli Rom. 2. Gentes quæ legem non habent, &c. quæ sunt dissonantia à doctrinæ Ecclesiasticæ veritate. To. 1. col. 202.

Ita peccato perit libertas arbitrij ad faciendum bonum, ut ante gratiam non solum non possit uniuersam legem moralis honestatis implere, sed nec unam quidem, nec unum opus eius, ita scilicet, ut absque omni alterius generis peccato impleatur. Tomo 2. col. 631. Vide & col. 496.

Ita perit libertas abstinendi à peccato, ut nec in villo quidem opere omnis peccati culpam possit effugere. ibid.

Ita inducta est peccandi necessitas, ut in omni actu, quo legem sibi videtur vel seruare, vel transgredi, reus alicuius peccati teneatur. Ibid.

Sine gratia Christi nec vllum preceptum, legis naturalis impleri potest, sic ut peccatum illa obseruatione vitetur. To. 2. col. 497.

Perpicuum est nullam omnino legem, ante gratiam & fidem, nisi solius rei temporalis cupiditate seruari. To. 2. col. 523.

Nulla tentatio aut cupiditas sine peccato oppugnatur, seu vincitur sine amore Dei. To. 2. col. 529. in titulo cap.

Nulla est pugna, multò minus victoria tentationis, ante fidem, aut gratiam. Tomo 2. col. 501.

Manifestum est nullum omnino esse cum tentatione conflictum ante gratiam; multò magis nullam de peccati tentatione victoriam, nisi forte talem, iuxta quam peccatum peccato superetur. To. 2. col. 523.

Est quedam voluntatis infirmitas, qua non potest certas tentationes superare, nec adest gratia, quæ superentur, nec spiritus orationis, quo vires impetrentur. To. 3. lib. 3. in tit. cap. 13. col. 325.

Damnata.

xxxvii. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex solis naturæ viribus ortum ducit, agnoscit.

xxiii. Cum Pelagio sentiunt, qui textum Apostoli ad Romanos 2. *Gentes, quæ legem non habent, naturaliter quæ legis sunt, faciunt*, intelligunt de gentibus fidem non habentibus.

lxv. Non nisi Pelagiano errore admitti potest vsus aliquis liberi arbitrij bonus, siue non malus, & gratiæ Christi iniuriam facit, qui ita sentit, & docet.

xxviii. Liberum arbitrium sine gratiæ Dei adiutorio, non nisi ad peccandum valet.

xxix. Pelagianus est error, dicere, quod liberum arbitrium valet ad vllum peccatum vitandum.

xxx. Non solum fures ij sunt, & latrones, qui Christum viam, & ostiū veritatis, & vitæ negant; sed etiam quicumque aliunde, quam per Christum in viam iustitiæ, hoc est ad aliquam iustitiam conscendi posse dicunt, aut tentationi vlli sine gratiæ ipsius adiutorio resistere hominem posse, sic vt in eam non inducatur, aut ab ea superetur.

Iansenij.

Damnata.

a Tom. 2. de
stat. nat. lap.
l. 4. c. 16. col.
623.

b col. 624.

a Duo possunt in virtute spectari, officium quod fit, & finis propter quem fit; si officium nudè consideretur, nullum inconueniens à gentilibus Philosophis vitæ bonæ præcepta obseruata esse. b Sed illa officia, nisi propter illum finem fiant, propter quem facienda esse vera sapientia præcipit; quamuis operibus, quæ fiunt, bona videantur, ipso non recto sine peccata sint. Finis autem ille non est aliud, nisi Deus intentione fidei bonè diligendus.

Hoc est, verè charitate diligendus.

Solemnis illa distinctio amoris in naturalem, & eum qui superet vires nature, in vniuersis operibus Augustini vel cuiusquam antiqui Patris, vel vno Concilio nullum habet vestigium: sed Philosophia humane viribus excogitata est. Tom. 2. col. 692.

Distinctio duplicis dilectionis iustitiæ, quarum altera sit naturalis, altera supernaturalis recentè excogitata est, & vt Pelagiana hæresis proscribenda. Tom. 2. col. 727.

Tom. 2. col.
517. in tit.
cap.
Tom. 2. col.
355.

Non datur medium inter charitatem & culpabilem cupiditatem.

Si non est dilectio, id est, amor incommutabilis veritatis, siue Dei, iam est cupiditas.

Tom. 2. col.
355.

Omnis amor creature est improba cupiditas, hoc ipso autem quo retorquetur in Deum, est laudabilis charitas.

Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia. To. 2. col. 672.

Sola absentia fidei sufficit, vt omnia opera infidelium vera sint peccata. To. 2. col. 553. in titulo cap.

Dolor peccati propter gehenna metum seu attritio excludere non potest omnem peccandi voluntatem, & continere propositum bonæ vitæ seu seruandi totam legem Dei. Item. Nequit esse dispositio sufficiens ad iustificationem in sacramento obtinendam. Tom. 3. col. 586.

Apertissimum est & indubitatum, impossibile esse, vt ille non peccet, qui pænæ timore non peccat; hoc est quamdiu timor solus animum à peccato abstrahit. Tom. 2. col. 505.

LXI. Celebris illa Doctorum distinctio Diuinæ legis mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad præceptorum operum substantiam tantum; altero quantum ad certum quemdam modum, videlicet secundum quem valeant operantem perducere ad regnum æternum, hoc est ad modum meritorem, commentitia est, & explodenda.

xxxvi. Amor naturalis, qui ex viribus naturæ exoritur, ex sola Philosophia per elationem præsumptionis humanæ cum iniuria crucis Christi defenditur à nonnullis Doctoribus.

xxxiv. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur, vt auctor naturæ; & gratuiti, quo Deus amatur vt beatorum, vana est & commentitia, & ad illudendum sacris litteris & plurimis veterum testimoniiis excogitata.

xxxviii. Omnis amor creature rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quæ mundus diligitur, quæ à loane prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quæ per Spiritum sanctum in corde diffusa Deus amatur.

xxvi. Omnia opera infidelium sunt peccata: & Philosophorum virtutes sunt vitia.

Lxviii. Infidelitas purè negativa in iis, quibus Christus non est prædicatus, peccatum est.

Lxiv. Distinctio duplicis viuificationis, alterius, quæ viuificatur peccator, dum ei pœnitentia, & vitæ nouæ propositum & inchoatio per Dei gratiam inspiratur; alterius quæ viuificatur, qui verè iustificatur, & pœnes viuus in vite Christo efficitur, commentitia iudicatur, & Scripturis minime congruens.

De libertate.

Iansenij.

Damnata.

Necessitas quæ est voluntaria, quæ simpliciter necesse est aliquid fieri, non repugnat libertati. To. 3. col. 632.

Hoc ipso quo volitio est, libera est. To. 3. col. 867. & 624.

Contradictionis absurditas est volitionem esse posse, quæ tamen non sit in nostra potestate, nec libera. To. 3. col. 624.

Sola necessitas coactionis repugnat libertati. To. 3. col. 628.

Libero sola prementis, cogentisq; necessitatis violentia repugnat. To. 3. col. 658.

Solius primi hominis peccatum voluntarium fuit: ceterorum peccata, siue actualia siue originalia, peccata sunt; quia ex origine illius libera & proprie dicta voluntatis (primi hominis) nata & profecta sunt. To. 2. col. 641. 642.

Nisi voluntas à concupiscentiæ servitute liberata sit, motus voluntatis, quo servitur concupiscentiæ, nec libera voluntas, imò nec voluntas est. To. 2. col. 639.

Sunt quedam homini præcepta secundum statum & vires, in quibus constitutus est, impossibilia: nec adest semper gratia, quæ præcepta illa implere sufficiamus. To. 3. lib. 3. c. 13. col. 325. & 326.

Impotentia non solum reperitur in excacatis, obduratis, & infidelibus: sed etiam in fidelibus: non tantum quando nolunt præcepta facere, sed etiam quando volunt. Ibid.

Erroris damnat hanc sententiam ex epist. ad Demetriad. Adscribimus iniquitatem in isto, pio crudelitatem, dum Deum impossibile aliquid præcepisse conquerimur. Et hanc: Nec impossibile aliquid voluit imperare, qui iustus: nec damnaturus hominem fuit, pro eo, quod vitare non potuit, qui pius est. Tom. 1. l. 4. c. 16. col. 218.

Libertas arbitrij in peccando cum peccandi necessitate consistit. Tom. 2. lib. 4. de stat. nat. lap. c. 19. in tit. cap. col. 631.

Per præceptum: Non concupisces, ipsi motus concupiscentiæ intelliguntur prohiberi, ideoq; illud præceptum solum in calo est complendum.

Huius vite iustitiam tunc perficimus, quando concupiscentiis, etsi turbulentibus, non consentimus. Tom. 2. lib. 2. de stat. nat. lap. c. 24. col. 414.

Vide dicta c. 3. art. 2. de concupiscentia.

prohibiti præcepto: non concupisces: vnde homo eos sentiens, & non consentiens, transgreditur præceptum, non concupisces; quamvis transgressio in peccatum non deputetur.

XXXIX. Quod voluntariè fit, etiam si in necessitate fiat, liberè tamen fit.

LXVI. Sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

XLVI. Ad rationem & definitionem peccati non pertinet voluntarium: nec definitionis quæstio est, sed causæ & originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium.

LIV. Diffinitiva hæc sententia: Deum homini nihil impossibile præcepisse, falsò tribuitur Augustino, cum Pelagij sit.

LXVII. Homo peccat etiam damnabiliter in eo quod necessariò facit.

I. Præcepta desideria, quibus ratio non consentit, & quæ homo inuitus patitur, sunt prohibita præcepto, non concupisces.

LI. Concupiscentia siue lex membrorum & præcepta desideria, quæ inuiti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia.

LXV. Motus pravi concupiscentiæ sunt pro statu hominis vitati,